

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 197
від 21 січня 2026 року

Про оперативний план діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік

Відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій на період чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, який затверджено рішенням Комітету від 14 січня 2026 року (протокол № 196), та в порядку здійснення контрольних функцій Комітету відповідно до статей 11 та 14 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) на своєму засіданні 21 січня 2026 року (протокол № 197) заслухав та обговорив інформацію Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України) щодо оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік.

Міністерство освіти і науки України своїм листом № 1/1017-26 від 19.01.2026 року надало проект Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік (далі – проект Плану).

1. Загальна характеристика документа

Проект Плану розроблено як інструмент реалізації середньострокових стратегічних пріоритетів державної політики у сфері освіти, науки та інновацій. Документ структурований за пріоритетами, операційними цілями, завданнями та конкретними заходами із визначенням відповідальних структурних підрозділів, строків виконання та індикаторів результативності.

Проект Плану має прикладний характер і спрямований на забезпечення безперервності реформ в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення, а також на подальшу гармонізацію освітньої та наукової політики України з європейськими підходами.

2. Пріоритет 1. Освіта дітей раннього та дошкільного віку

Пріоритет 1 проекту Плану спрямований на забезпечення доступності, якості та стійкості освіти на ранніх етапах освітньої траєкторії, зокрема у сфері дошкільної освіти та освіти дітей раннього віку. За своїм змістом цей пріоритет

має базовий, системоутворюючий характер і закладає фундамент подальшого навчання, соціалізації та розвитку дитини.

1. Доступність і сталість дошкільної освіти (стратегічна ціль 1.1)

У межах стратегічної цілі 1.1 визначено завдання створення умов для забезпечення рівного доступу дітей до дошкільної освіти незалежно від місця проживання, соціального статусу родини чи безпекової ситуації.

Операційні цілі цього пріоритету:

Спрямовані на формування безпечного та інклюзивного освітнього середовища у закладах дошкільної освіти. У її межах реалізуються заходи з адаптації освітнього простору до сучасних вимог безпеки, інклюзивності та комфортності перебування дітей.

Передбачають забезпечення сталого функціонування мережі закладів дошкільної освіти. Реалізація цієї цілі включає управлінські та організаційні рішення, спрямовані на збереження й оптимізацію мережі з урахуванням демографічних змін і наслідків війни.

Зосереджені на розвитку системи збору, аналізу та використання даних у сфері дошкільної освіти. Запровадження аналітичних інструментів створює передумови для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та підвищення ефективності державної політики.

2. Якість змісту та організації освітнього процесу

Стратегічна ціль 1.2 спрямована на забезпечення достатньою кількістю висококваліфікованих і мотивованих педагогічних працівників відповідно до сучасних педагогічних підходів і потреб розвитку дитини.

У межах операційних цілей передбачено підвищення кваліфікації і професійного зростання працівників сфери освіти дітей раннього та дошкільного віку, перегляд та оновлення освітніх програм, вимог до організації освітнього процесу, а також методичного забезпечення діяльності закладів дошкільної освіти. Реалізація цих цілей забезпечує поступовий перехід до компетентнісної моделі навчання з урахуванням вікових особливостей дітей.

3. Інституційна та управлінська спроможність у сфері дошкільної освіти

Окремий блок заходів Пріоритету 1 спрямований на посилення інституційної спроможності системи дошкільної освіти. Це включає удосконалення нормативно-правового регулювання, методичний супровід закладів освіти та підвищення якості управлінських процесів на державному й місцевому рівнях.

Пріоритет 1 проекту Плану формує базовий рівень державної освітньої політики, зосереджений на ранньому розвитку дитини. Його реалізація забезпечує рівний старт для подальшого навчання, підвищує стійкість системи дошкільної освіти в умовах демографічних і безпекових викликів та створює передумови для формування якісного людського капіталу.

У сукупності заходи цього пріоритету підкреслюють стратегічну роль дошкільної освіти як фундаменту всієї освітньої системи та ключового чинника соціальної згуртованості і довгострокового розвитку України.

3. Пріоритет 2. Реформа «Нова українська школа»

Пріоритет 2 проекту Плану спрямований на системну реалізацію реформи «Нова українська школа» (далі – НУШ) та охоплює комплекс взаємопов'язаних заходів, що стосуються безпечного освітнього середовища, якості змісту освіти, адаптації навчання до викликів війни та розвитку педагогічних кадрів. Реалізація цього пріоритету має наскрізний характер і безпосередньо впливає на якість загальної середньої освіти, рівність доступу до неї та сталість освітньої системи.

1. Безпечне, сучасне та інклюзивне освітнє середовище

У межах стратегічної цілі 2.1 передбачено створення умов для навчання учнів у безпечному, комфортному та інклюзивному середовищі. Зокрема, операційна ціль 2.1.1 спрямована на оновлення підходів до відновлення та організації освітнього простору закладів загальної середньої освіти.

Операційна ціль 2.1.2 зосереджена на зміні та оптимізації мережі закладів загальної середньої освіти відповідно до сучасних викликів і територіальних особливостей громад. У її межах реалізуються завдання, що передбачають структурні зміни мережі закладів освіти, та спрямовані на забезпечення територіальної доступності освіти шляхом організації підвезення учасників освітнього процесу.

Подальше оновлення освітнього середовища забезпечується шляхом оснащення закладів освіти засобами навчання та обладнанням відповідно до модельних навчальних програм НУШ. Водночас операційна ціль 2.1.4 орієнтована на відновлення та модернізацію системи шкільного харчування, що полягає у формуванні культури здорового харчування та популяризації відповідних змін.

2. Якість та зміст освіти відповідно до принципів НУШ

Стратегічна ціль 2.2 спрямована на забезпечення якості освіти та формування ключових компетентностей учнів відповідно до підходів НУШ. У межах операційної цілі 2.2.1 передбачено оновлення навчально-методичного забезпечення та підходів до підручникотворення. Зокрема, через організацію розроблення навчально-методичних матеріалів та запровадження нових підходів до створення підручників із річною апробацією в освітньому процесі.

Важливим елементом забезпечення якості освіти є впровадження стандартів профільної середньої освіти. У цьому контексті передбачено організацію апробації Державного стандарту профільної середньої освіти в академічних ліцях та його подальше впровадження.

Системне оцінювання результатів навчання забезпечується в межах завдань 2.2.3.1 (участь України в міжнародному дослідженні PISA), 2.2.3.2 (проведення національних моніторингових досліджень якості освіти), а також завдань 2.2.3.3–

2.2.3.4, спрямованих на удосконалення інструментів оцінювання та підсумкової атестації.

Окрему увагу приділено забезпеченню якості освіти для учнів, які навчаються мовами національних меншин та офіційними мовами Європейського Союзу. Це реалізується в межах операційної цілі 2.2.4, яка охоплює комплекс методичних та організаційних завдань.

3. Адаптація змісту освіти до викликів війни (стратегічна ціль 2.3)

Стратегічна ціль 2.3 відображає реакцію освітньої політики на наслідки війни та масове переміщення дітей.

Операційні цілі спрямована на:

Залучення учнів, які перебувають за кордоном, до національної системи освіти. Для цього реалізуються завдання 2.3.2.1–2.3.2.3, що передбачають створення умов для навчання дітей за кордоном, збереження зв'язку з українською освітою та підтримку національної ідентичності.

Надолуження освітніх втрат забезпечується через операційну ціль 2.3.3, у межах якої завдання 2.3.3 передбачає розроблення та масштабування державної освітньої платформи «ПОВІР» як інструменту підтримки учнів, які постраждали внаслідок війни та пандемії.

4. Педагогічні кадри та партнерська модель роботи (стратегічна ціль 2.4)
спрямована на розвиток професійної спроможності педагогічних працівників та впровадження партнерської моделі роботи в межах НУШ. Операційна ціль 2.4.1 передбачає оновлення системи сертифікації педагогів через реалізацію завдань 2.4.1.1–2.4.1.3, які охоплюють організацію сертифікації та удосконалення її процедур.

Розширення можливостей для професійного розвитку педагогів здійснюється в межах операційної цілі 2.4.2, що охоплює комплекс завдань, спрямованих на підвищення кваліфікації, розвиток інноваційних практик та забезпечення відповідності професійних компетентностей педагогів вимогам НУШ.

Пріоритет 2 проекту Плану є системоутворюючим і спрямований на комплексне оновлення загальної середньої освіти. Його реалізація поєднує інфраструктурне відновлення, підвищення якості змісту освіти, адаптацію до викликів війни та посилення кадрового потенціалу. У сукупності це формує цілісний вектор державної політики, орієнтований на сталість реформи «Нова українська школа», рівний доступ до якісної освіти та підготовку учнів до життя і професійної діяльності в умовах післявоєнного відновлення та європейської інтеграції України.

4. Пріоритет 3. Концепція позашкільної освіти

Пріоритет 3 проекту Плану присвячений розвитку позашкільної освіти, підтримці обдарованих дітей і молоді та формуванню умов для їх всебічного розвитку, зокрема через участь у національних і міжнародних інтелектуальних, творчих та наукових заходах. Цей пріоритет має чітко виражений соціально-

гуманітарний характер і спрямований на реалізацію права дитини на розвиток здібностей поза межами формальної шкільної освіти.

1. Забезпечення якості та доступності позашкільної освіти (стратегічна ціль 3.1)

У межах стратегічної цілі 3.1 визначено завдання створення умов, за яких кожна дитина в Україні має можливості для формування національної ідентичності, розвитку талантів та здібностей у системі позашкільної освіти незалежно від місця проживання та соціального статусу.

Операційна ціль 3.1.1 спрямована на забезпечення належної освітньої діяльності закладів позашкільної освіти. Реалізація цієї цілі передбачає виконання комплексу організаційних та нормативних заходів, зокрема підготовку та поширення роз'яснювальних матеріалів, розроблення та оновлення нормативно-правових актів, а також методичний супровід діяльності закладів позашкільної освіти. У межах цієї операційної цілі передбачено інформування та підтримку суб'єктів освітньої діяльності з метою уніфікації підходів до організації освітнього процесу.

Операційна ціль 3.1.2 зосереджена на оновленні змісту позашкільної освіти. У її межах здійснюється підготовка та затвердження типових освітніх програм, розроблення та внесення змін до відповідних нормативно-правових актів, а також формування рекомендацій щодо організації освітнього процесу. Реалізація цієї цілі спрямована на забезпечення актуальності змісту позашкільної освіти, його відповідності сучасним освітнім запитам та інтересам дітей і молоді.

2. Підтримка обдарованих дітей та молоді (операційна ціль 3.1.3)

Операційна ціль 3.1.3 передбачає створення умов для розвитку обдарованих здобувачів позашкільної освіти та їх залучення до національних і міжнародних інтелектуальних змагань. У межах цієї цілі реалізуються заходи з інституційного розвитку системи підтримки обдарованості, зокрема створення Центру олімпіадного руху.

Важливим напрямом є забезпечення участі учнів у міжнародних конкурсах, виставках та змаганнях, а також впровадження нових всеукраїнських конкурсів. Такі заходи сприяють інтеграції українських учнів у міжнародний освітній простір, популяризації наукової та творчої діяльності й формуванню позитивного іміджу України.

3. Кадрове забезпечення та охоплення позашкільною освітою

Окремий блок заходів у межах Пріоритету 3 спрямований на розвиток кадрового потенціалу позашкільної освіти. Передбачено підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів позашкільної освіти, що забезпечує підвищення якості освітніх послуг та впровадження сучасних педагогічних підходів.

Крім того, важливим індикатором реалізації Пріоритету 3 є розширення охоплення дітей позашкільною освітою, зокрема через залучення більшої кількості закладів та вихованців до освітніх програм і заходів.

Пріоритет 3 проекту Плану формує гуманітарно орієнтований вектор державної освітньої політики, спрямований на розвиток здібностей дітей та молоді поза межами формальної освіти. Його реалізація забезпечує системну підтримку позашкільної освіти, оновлення її змісту, розвиток олімпіадного та конкурсного руху, а також підвищення професійного рівня педагогічних працівників.

У сукупності заходи цього пріоритету сприяють всебічному розвитку особистості, формуванню людського капіталу та інтеграції української молоді в національний і міжнародний освітній простір.

5. Пріоритет 4. Трансформація професійної освіти

Пріоритет 4 проекту Плану спрямований на модернізацію системи професійної освіти, підвищення її привабливості, якості та відповідності потребам економіки й ринку праці. Реалізація цього пріоритету має прикладний економічний характер і є ключовою складовою політики відновлення України, формування кадрового потенціалу для інфраструктурних, промислових та сервісних секторів.

1. Інституційний розвиток та управлінська спроможність системи ПО

У межах стратегічної цілі 4.1 передбачено формування закладів професійної та фахової передвищої освіти, які є ефективними і мають сучасну інфраструктуру.

Операційна ціль 4.1.1 спрямована на створення ефективної мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Реалізація цієї цілі включає підготовку та подання пакетів документів до Кабінету Міністрів України, ухвалення управлінських рішень щодо оптимізації мережі закладів та забезпечення їх функціонування відповідно до регіональних потреб.

Операційна ціль 4.1.2 передбачає забезпечення закладів професійної освіти сучасною навчально-виробничою інфраструктурою. У її межах здійснюються заходи з реконструкції та модернізації закладів, оновлення навчально-практичної бази, що створює умови для якісної практичної підготовки здобувачів освіти.

2. Якість змісту та стандартів професійної освіти (стратегічна ціль 4.2)

Стратегічна ціль 4.2 спрямована на оновлення змісту професійної освіти відповідно до сучасних технологій та вимог ринку праці.

Операційна ціль 4.2.1 передбачає розроблення та оновлення професійних стандартів і стандартів професійної освіти. Це забезпечує узгодження результатів навчання з актуальними професійними кваліфікаціями та підвищує конкурентоспроможність випускників.

Операційна ціль 4.2.2 орієнтована на впровадження оновлених освітніх програм та методичних матеріалів, що забезпечують практичну спрямованість навчання та відповідність потребам роботодавців.

3. Партнерство з роботодавцями та дуальна освіта

Стратегічні цілі пріоритету передбачають розвиток стійкого партнерства між закладами професійної освіти та роботодавцями.

У межах операційних цілей:

здобувачі роблять свідомий вибір професійної кар'єри та освітньої траєкторії;

реалізуються заходи щодо залучення роботодавців до освітнього процесу, організації виробничої практики та формування змісту освітніх програм;

операційні цілі спрямовані на розширення впровадження дуальної форми здобуття освіти, що забезпечує поєднання навчання в закладах освіти з практичною підготовкою на робочих місцях.

Стратегічна ціль 4.4 охоплює ефективне використання власної організаційної, академічної і фінансової автономії, де заклади освіти отримують фінансування, орієнтоване на результати.

В рамках цього пріоритету стратегічні та операційні цілі спрямовані на підвищення престижу професійної освіти та залучення молоді до здобуття робітничих професій.

Пріоритет 4 проекту Плану формує економічно орієнтований вектор освітньої політики, спрямований на підготовку кваліфікованих кадрів для відновлення та розвитку економіки. Його реалізація поєднує інституційну модернізацію, оновлення змісту освіти, розвиток партнерства з роботодавцями та посилення кадрового потенціалу закладів професійної освіти.

У сукупності заходи цього пріоритету створюють підґрунтя для підвищення привабливості професійної освіти, зростання зайнятості випускників і формування людського капіталу, необхідного для сталого розвитку України.

6. Пріоритет 5. Якісна вища освіта

Пріоритет 5 проекту Плану спрямований на подальший розвиток та модернізацію системи вищої освіти, підвищення її якості, конкурентоспроможності та спроможності відповідати потребам суспільства, економіки й європейського освітнього простору. Реалізація цього пріоритету має стратегічне значення для формування людського капіталу, розвитку науки та забезпечення стійкого післявоєнного відновлення України.

1. Якість та доступність вищої освіти (стратегічна ціль 5.1)

У межах стратегічної цілі 5.1 визначено завдання забезпечення якості та доступності вищої освіти на основі оновлених стандартів і прозорих процедур.

В рамках цього пріоритету передбачено:

забезпечення сучасними, технологічними, інклюзивними освітніми просторами та інфраструктурою, а також на забезпечення умов для продуктивної діяльності всіх учасників освітнього процесу;

розвиток системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. У її межах здійснюються заходи, спрямовані на підвищення ефективності акредитаційних процедур, удосконалення інструментів оцінювання освітніх програм і результатів навчання здобувачів.

2. Освітньо-наукова діяльність сприяє самореалізації всіх членів академічної спільноти (стратегічна ціль 5.2)

Стратегічна ціль 5.2 покликана забезпечити наступне:

здобувачі вищої освіти демонструють власну суб'єктність у виборі освітньої траєкторії та забезпеченні життєдіяльності спільноти ЗВО, яка триває також після випуску;

ЗВО забезпечують доступ до баз практики, міжнародних наукових зв'язків і різноманітних можливостей для кар'єри, що задовольняє потреби економіки у кваліфікованих фахівцях;

структура вищої освіти (рівні, ступені, кваліфікації тощо) забезпечує порівнюваність і визнання українських освітніх кваліфікацій в Європі та світі;

наукові дослідження та інновації визначають зміст та розвиток освітніх програм і сприяють підвищенню позицій українських ЗВО у світових рейтингах.

3. Високий статус у суспільстві та перспективи професійного розвитку сприяють привабливості академічної кар'єри науково-педагогічних працівників і визнанню закладів вищої освіти центрами інновацій та вільного інтелектуального розвитку (стратегічна ціль 5.4)

Стратегічна ціль 5.4 передбачає:

створення умов для розвитку академічного персоналу та здобувачів вищої освіти;

охоплює заходи з підтримки професійного розвитку науково-педагогічних працівників, удосконалення системи підвищення кваліфікації та розвитку академічних кар'єр;

спрямована на забезпечення рівного доступу до вищої освіти, у тому числі для соціально вразливих категорій здобувачів, та створення інклюзивного освітнього середовища у закладах вищої освіти.

4. Інтернаціоналізація та інтеграція вищої освіти

Цей вектор пріоритету 5 орієнтований на поглиблення інтеграції системи вищої освіти України до європейського та світового освітнього і наукового простору:

передбачено розвиток міжнародного співробітництва, академічної мобільності здобувачів і викладачів, участі закладів вищої освіти у міжнародних освітніх і наукових програмах;

спрямування на підвищення привабливості української вищої освіти для іноземних здобувачів та розширення міжнародної присутності закладів вищої освіти;

Пріоритет 5 проекту Плану формує стратегічний вектор розвитку вищої освіти, орієнтований на якість, автономію, ефективне управління та міжнародну інтеграцію. Реалізація цього пріоритету сприяє підвищенню конкурентоспроможності закладів вищої освіти, розвитку академічного середовища та формуванню людського капіталу, необхідного для інноваційного розвитку та європейської інтеграції України.

7. Пріоритет 6. Розвиток науки і інновацій

Пріоритет 6 проекту Плану охоплює комплекс заходів, спрямованих на розвиток науки, дослідницької інфраструктури та інноваційної діяльності, посилення інституційної спроможності наукової сфери та її інтеграцію до Європейського дослідницького простору. За своїм змістом цей пріоритет має системоутворюючий характер і визначає роль науки як ключового драйвера інноваційного та післявоєнного відновлення України.

1. Дослідницька інфраструктура та інституційна спроможність науки (стратегічна ціль 6.1)

У межах стратегічної цілі 6.1 зосереджено заходи, спрямовані на розвиток та модернізацію дослідницької інфраструктури, а також на забезпечення належного інституційного функціонування наукових установ і закладів вищої освіти:

Передбачено проведення державної атестації наукових установ. Реалізація такої цілі включає організацію експертного оцінювання діяльності установ, підготовку експертних висновків, роботу експертних груп та ухвалення управлінських рішень за результатами атестації. Такі заходи спрямовані на підвищення якості наукових досліджень, концентрацію ресурсів та посилення відповідальності наукових установ за результати діяльності.

Відновлення та модернізація дослідницької інфраструктури. У цих межах передбачено розвиток центрів колективного користування науковим обладнанням, оновлення матеріально-технічної бази та створення умов для доступу дослідників до сучасної інфраструктури. Це забезпечує підвищення спроможності українських науковців до проведення конкурентоспроможних досліджень.

У межах відповідних операційних цілей передбачено розроблення, погодження та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проектів нормативно-правових актів, а також підготовку аналітичних матеріалів і звітів. Такі заходи забезпечують формування послідовної та прогнозованої державної політики у сфері науки, узгодженої з європейськими підходами.

3. Інтеграція до Європейського дослідницького простору та міжнародна співпраця орієнтовано на поглиблення міжнародної наукової співпраці та інтеграцію України до Європейського дослідницького простору.

У межах цього пріоритету реалізуються заходи з підготовки та супроводу участі України в європейських наукових ініціативах, гармонізації національних підходів до управління наукою з практиками ЄС, а також розвитку аналітичного супроводу політики у сфері науки та інновацій. Це створює передумови для залучення міжнародних ресурсів, участі українських науковців у спільних дослідженнях і підвищення видимості української науки на міжнародному рівні.

4. Аналітика, моніторинг та оцінювання результатів наукової діяльності передбачає розвиток систем аналітики, моніторингу та оцінювання

результативності наукової діяльності. У межах цього напрямку здійснюється підготовка аналітичних звітів, визначення показників та методологій оцінювання, а також використання отриманих даних для формування управлінських рішень.

Такий підхід сприяє переходу до доказової політики у сфері науки та забезпечує підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів.

Пріоритет 6 проекту Плану формує стратегічний вектор розвитку науки та інновацій як ключового ресурсу післявоєнного відновлення та європейської інтеграції України. Його реалізація спрямована на модернізацію дослідницької інфраструктури, підвищення якості та результативності наукових досліджень, удосконалення державної політики у сфері науки та інтеграцію до Європейського дослідницького простору.

У сукупності заходи цього пріоритету забезпечують перехід від фрагментарної підтримки науки до системної, результатоорієнтованої та європейсько-інтегрованої моделі розвитку наукової сфери України.

8. Пріоритет 7. Європейська інтеграція України у сфері освіти і науки

Пріоритет 7 проекту Плану спрямований на забезпечення системної та послідовної інтеграції освітньої і наукової політики України до правового, інституційного та програмного простору Європейського Союзу. За своїм змістом цей пріоритет має стратегічний і наскрізний характер та безпосередньо пов'язаний з виконанням зобов'язань України в межах євроінтеграційного курсу.

1. Наближення законодавства та політики у сфері освіти і науки до права ЄС

У межах стратегічної цілі 7.1 передбачено забезпечення узгодження державної політики України у сфері освіти і науки з нормами та підходами Європейського Союзу.

Операційна ціль 7.1.1 спрямована на виконання зобов'язань України, визначених міжнародними угодами та програмними документами у сфері європейської інтеграції. У межах цієї цілі здійснюється підготовка та оновлення планів імплементації актів права ЄС, а також аналітичний супровід процесу адаптації законодавства у сфері освіти і науки.

Також даний вектор передбачає участь МОН України у координації міжвідомчої роботи з питань європейської інтеграції, зокрема підготовку звітних матеріалів, інформаційних довідок і позицій України у взаємодії з європейськими інституціями.

2. Інтеграція до Європейського освітнього та дослідницького простору (стратегічна ціль 7.2)

Стратегічна ціль 7.2 спрямована на поглиблення інтеграції України до Європейського простору вищої освіти та Європейського дослідницького простору.

У межах зазначеної стратегічної цілі передбачено забезпечення участі України у європейських програмах та ініціативах у сфері освіти і науки, зокрема програм Європейського Союзу. Реалізація цієї цілі охоплює координацію участі

закладів освіти і наукових установ у відповідних програмах, а також інформаційно-методичну підтримку потенційних учасників.

Також операційні цілі цієї стратегічної цілі спрямовані на виконання зобов'язань України в межах Європейського простору вищої освіти, зокрема щодо забезпечення якості освіти, академічної мобільності та взаємного визнання результатів навчання.

3. Міжнародне співробітництво та інституційна спроможність (стратегічна ціль 7.3)

У межах відповідних операційних цілей здійснюється координація міжнародних проектів, участь у діяльності спільних органів та робочих груп Україна–ЄС, а також підготовка та супровід міжнародних заходів, спрямованих на поглиблення співпраці у сфері освіти і науки.

Пріоритет 7 проекту Плану визначає європейську інтеграцію як системну рамку розвитку освіти і науки. Його реалізація спрямована на узгодження національної політики з правом та практиками Європейського Союзу, повноцінну участь України в європейських освітніх і наукових просторах та посилення інституційної спроможності органів державної влади.

У сукупності заходи цього пріоритету забезпечують перехід від фрагментарної міжнародної співпраці до цілісної, структурованої та результатноорієнтованої політики європейської інтеграції України у сфері освіти і науки.

9. Пріоритет 8. Цифрова трансформація освіти і науки

Пріоритет 8 плану Проекту спрямований на забезпечення підвищення якості освітніх і наукових процесів, ефективність управління, прозорість та доступність даних. Цей пріоритет має наскрізний характер і виконує функцію інфраструктурної підтримки реалізації державної політики у сфері освіти і науки.

1. Розвиток та супровід державних цифрових систем у сфері освіти і науки

У межах стратегічної цілі 8.1 передбачено розвиток, модернізацію та стабільне функціонування державних електронних інформаційних систем і реєстрів у сфері освіти і науки.

Операційні цілі зазначеного пріоритету:

Спрямовані на забезпечення безперебійної роботи, технічного супроводу та розвитку функціоналу ключових державних інформаційних систем. Реалізація цієї цілі включає оновлення програмного забезпечення, підтримку користувачів, удосконалення механізмів захисту інформації та інтеграцію окремих цифрових ресурсів між собою.

Передбачають забезпечення якості, повноти та актуальності даних, що накопичуються в інформаційних системах. У її межах здійснюються заходи з уніфікації підходів до збирання даних, підвищення їх достовірності та використання для управлінських і аналітичних цілей.

2. Цифровізація процесів та підвищення цифрової спроможності (стратегічна ціль 8.2)

Стратегічна ціль 8.2 спрямована на впровадження цифрових інструментів у ключові процеси управління, організації освітнього процесу та наукової діяльності.

Операційними цілями передбачено:

цифровізацію внутрішніх процесів МОН України та підвідомчих установ, що сприяє оптимізації управлінських процедур, зменшенню адміністративного навантаження та підвищенню прозорості діяльності.

Підвищення цифрової спроможності учасників освітнього і наукового процесів, зокрема через використання сучасних цифрових сервісів та інструментів у професійній діяльності.

Пріоритет 8 проекту Плану формує цифровий фундамент розвитку освіти і науки. Його реалізація забезпечує перехід від фрагментарного використання інформаційних технологій до системної цифрової трансформації, орієнтованої на дані, ефективність та користувача.

У сукупності заходи цього пріоритету створюють умови для підвищення якості управління, прозорості процесів і сталого розвитку освіти і науки в умовах післявоєнного відновлення та європейської інтеграції України.

10. Пріоритет 9. Підтримка та супровід осіб з особливими освітніми потребами

Пріоритет 9 проекту Плану спрямований на забезпечення організаційної, фінансової та кадрової спроможності системи управління у сфері освіти і науки, а також на підвищення ефективності реалізації державної політики в межах повноважень МОН України. За своїм змістом цей пріоритет має внутрішньо організаційний та підтримуючий характер і створює необхідні умови для реалізації всіх інших пріоритетів Оперативного плану.

1. Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами отримують якісні освітні послуги в закладах освіти.

У межах стратегічної цілі 9.1 передбачено можливості та умови для якісної освіти осіб з ООП, а також учнів, які потребують підтримки в освітньому процесі, а саме:

забезпечення своєчасного та ефективного планування і використання бюджетних коштів. У межах цієї цілі реалізуються заходи з організації бюджетного процесу, фінансового супроводу видатків, а також контролю за цільовим та ефективним використанням бюджетних ресурсів;

отримання ветеранами якісних освітніх послуг та психологічної підтримки, що полегшує їхню адаптацію до цивільного життя.

11. Узагальнюючий висновок щодо вектора роботи МОН України у 2026 році

Проект Оперативного плану Міністерства освіти і науки України на 2026 рік є комплексним стратегічно-операційним документом, який відображає перехід державної освітньо-наукової політики від режиму реагування на кризові виклики

до системної модернізації та відновлення. Сукупність дев'яти пріоритетів формує цілісну логіку розвитку освіти і науки як ключової сфери формування людського капіталу, соціальної стійкості та конкурентоспроможності держави в умовах післявоєнного відновлення та європейської інтеграції.

Основний вектор проекту Плану полягає у послідовному вибудовуванні державної політики навколо людини, її освітньої та професійної траєкторії, починаючи з раннього розвитку та загальної середньої освіти, через позашкільну діяльність, професійну і вищу освіту, до науки, інновацій та інституційної спроможності системи управління. Освіта і наука в проекті Плану розглядаються не ізольовано, а як взаємопов'язані складові єдиного процесу формування людського потенціалу для відновлення економіки, суспільства та держави загалом.

Позитивною рисою проекту Плану є його системність і внутрішня узгодженість. Пріоритети не дублюють один одного, а послідовно доповнюють, формуючи логічну вертикаль: від якості освітнього середовища і змісту навчання - до інституційної спроможності, цифрової трансформації та європейської інтеграції. Такий підхід свідчить про зрілий управлінський дизайн документа і розуміння складності сучасної освітньо-наукової політики.

Окремо слід відзначити чітке закріплення європейської інтеграції як самостійного стратегічного пріоритету. Європейський вектор у проекті Плану не зводиться до участі у міжнародних проектах чи програмній співпраці, а трактується як системне наближення політики, законодавства, управлінських практик та стандартів у сфері освіти і науки до права та практик Європейського Союзу. Це відповідає статусу України як країни-кандидата на членство в ЄС і підкреслює роль освіти та науки як інфраструктури європейської інтеграції.

Вагомою перевагою проекту Плану є також акцент на інституційній спроможності: розвитку науки як системи, цифровій трансформації, аналітиці, внутрішньому управлінні та кадровому потенціалі МОН. Наявність окремих пріоритетів, присвячених цифровізації та організаційно-фінансовому забезпеченню діяльності Міністерства, демонструє усвідомлення того, що реалізація реформ неможлива без сильного, професійного та стабільного державного інституту.

Водночас аналіз проекту Плану дозволяє виявити низку аспектів, які **потребують додаткової уваги та подальшого врахування у подальшій роботі**. Зокрема, попри наявність окремих заходів, освіта дорослих і навчання впродовж життя не сформовані як цілісна, самодостатня політика з чітко визначеними механізмами фінансування, роллю громад, роботодавців і служб зайнятості. З огляду на масштабні трансформації ринку праці, демобілізацію та перекваліфікацію значної частини населення, цей напрям потребує посилення.

Обмеженою залишається і конкретизація заходів щодо окремих соціальних груп, зокрема ветеранів, осіб з інвалідністю внаслідок війни, внутрішньо переміщених осіб та тих, хто потребує психосоціальної підтримки. Проект Плану декларує інклюзивність і доступність, однак у низці випадків ці підходи не трансформуються у чіткі інструменти реалізації.

Комітет звертає увагу на відсутність в проекті Плану цілей і заходів щодо зміни оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Окремо Комітет звертає увагу на використання в проекті Плану поняття «професійно-технічна» освіта у різних відмінках, що є неактуальним з ухваленням Закону України «Про професійну освіту».

Під час засідання Комітету народні депутати України – члени Комітету висловили свої пропозиції щодо доопрацювання проекту Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік в частині визначення чітких, кількісно вимірюваних індикаторів і механізмів їх досягнення, а також необхідності включити до нього, зокрема, заходи, спрямовані на:

- забезпечення розвитку та функціонування української мови в освітньому процесі як засобу формування української ідентичності;
- розширення інклюзивності в системі професійної освіти.

Заслухавши інформацію Державного секретаря Міністерства освіти і науки України М. Ярмистого, Голови Комітету С. Бабака та широко обговоривши питання щодо Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік, Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій **вирішив:**

1. Інформацію Державного секретаря Міністерства освіти і науки України М. Ярмистого щодо проекту Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік взяти до відома.

2. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України доопрацювати проект Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік з урахуванням пропозицій, висловлених під час засідання Комітету.

3. Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій у лютому 2026 року:

3.1. Розглянути контрольне питання щодо результатів виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2025 рік.

3.2. Повторно розглянути контрольне питання щодо проекту Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Комітету С. Бабака.

Голова Комітету

Сергій БАБАК